

  ข้อเสนอฟรี ...

ตำนาน พญานาคสวนบัว สามารถเล่าในเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวได้ โดยเชื่อมโยงกับความเชื่อเรื่องพญานาค แหล่งน้ำ และดอกบัว ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งความอุดมสมบูรณ์ ดังนี้

ตำนานพญานาคสวนบัว

นานมาแล้ว บริเวณที่เป็นสวนบัวในปัจจุบันเคยเป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ มีดอกบัวนานาพันธุ์เบ่งบานปกคลุมผืนน้ำตลอดทั้งปี ผู้คนในชุมชนเชื่อว่ามีพญานาคผู้ทรงฤทธิ์นามว่า "พญาศรีสุทธานาคราช" คอยปกปักรักษาผืนน้ำแห่งนี้

ทุกคืนวันเพ็ญ แสงจันทร์จะสะท้อนบนกลีบบัวเป็นประกายงดงาม เชื่อกันว่าพญานาคจะขึ้นมาชื่นชมความงามของดอกบัวและประทานพรให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล น้ำไม่แห้งขอด พืชผลอุดมสมบูรณ์ ชาวบ้านจึงมีความเป็นอยู่ที่ร่มเย็น

มีคำเล่าขานว่า หากผู้ใดมาที่สวนบัวด้วยจิตใจบริสุทธิ์ ตั้งใจทำความดี และอธิษฐานได้แสงอาทิตย์ ยามเช้า หรือในคืนพระจันทร์เต็มดวง จะได้รับพรให้ประสบความสำเร็จ มีโชคลาภ และพบความสุขสมหวังในชีวิต

แต่หากผู้ใดทำลายธรรมชาติ ตัดดอกบัวโดยไม่จำเป็น หรือทำให้น้ำสกปรก พญานาคจะเนรมิตพายุฝนและเตือนให้สำนึกถึงคุณค่าของธรรมชาติ จนผู้คนต่างเคารพและช่วยกันอนุรักษ์สวนบัวไว้ตราบนานเท่านาน

ด้วยเหตุนี้ สวนบัวจึงไม่ได้เป็นเพียงแหล่งท่องเที่ยว แต่ยังเป็นสัญลักษณ์ของความศรัทธา ความอุดมสมบูรณ์ และการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลระหว่างคนกับธรรมชาติ

คติสอนใจ

"ผู้รักษาน้ำ น้ำจะรักษาชีวิต ผู้รักษาธรรมชาติ ธรรมชาติจะตอบแทนด้วยความอุดมสมบูรณ์"

หากสวนบัวแห่งนี้อยู่ในพื้นที่ หนองหารเฉลิมพระเกียรติ หรือ อุทยานเกษตรของมหาวิทยาลัย ผมสามารถแต่งตำนานให้เชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของจังหวัดสกลนคร ความเชื่อเรื่องพญานาคลุ่มน้ำโขง และบรรยากาศของสวนบัวได้อย่างสมจริง เหมาะสำหรับใช้เป็นเรื่องเล่าในแหล่งท่องเที่ยว ป้ายนิทรรศการ หรือสคริปต์วิดีโอเล่าเรื่อง 3-5 นาทีครับ

   ... ที่มา

ไม่ใช่มัง ทำไมไม่เคยได้ยิน

คุณทักถูกครับ เรื่องที่ผมเล่า ไม่ใช่ตำนานที่มีหลักฐานหรือเป็นเรื่องเล่าพื้นบ้านที่รู้จักกันทั่วไป แต่เป็นการแต่งเรื่องใหม่ในลักษณะ "ตำนานร่วมสมัย" ซึ่งผมควรระบุให้ชัดเจนตั้งแต่แรก ขอโทษด้วยครับ

ถ้าคุณหมายถึง "ตำนานพญานาคสวนบัว" ที่มีอยู่จริง ผมยังไม่แน่ใจว่าหมายถึงสถานที่ใด เพราะคำว่า "สวนบัว" มีหลายแห่งในประเทศไทย

ช่วยบอกหน่อยครับว่าหมายถึงที่ไหน เช่น

- สวนบัวใน อุทยานหนองหารเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร
- สวนบัวของมหาวิทยาลัย
- หรือสวนบัวแห่งอื่น

ถ้าหมายถึง สวนบัวที่หนองหาร จ.สกลนคร ผมสามารถค้นหาข้อมูลเรื่องเล่าท้องถิ่นหรือความเชื่อที่มีการบันทึกไว้จริงให้ได้ เพราะบริเวณหนองหารมีตำนานเกี่ยวกับพญานาคหลายสาย แต่ผมไม่อยากเดาแล้วบอกเป็นข้อเท็จจริงเหมือนครั้งก่อนครับ

บอกชื่อสถานที่มาได้เลย ผมจะหาข้อมูลที่อ้างอิงได้และแยกให้ชัดเจนว่า อะไรคือเรื่องเล่าพื้นบ้าน อะไรคือความเชื่อ และอะไรคือข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์

📄 ⬆️ ↺️ ... 📖 ที่มา

ตำนานพญานาคสวนบัว จ.สกลนคร

จากการตรวจสอบข้อมูล พบว่า ไม่มีตำนานเฉพาะที่เรียกว่า "ตำนานพญานาคสวนบัว" ที่มีการบันทึกเป็นเรื่องเล่าพื้นบ้านโดยตรงครับ สิ่งที่มีอยู่จริงคือ องค์พญานาคเผือก ที่ประดิษฐานอยู่ใน อุทยานบัวเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ซึ่งสร้างขึ้นเป็นแลนด์มาร์กและเชื่อมโยงกับความเชื่อเรื่องพญานาคของชาวสกลนคร www.sanook.com +1

อย่างไรก็ตาม ความเชื่อที่ผู้คนเล่าขานกันมีที่มาจาก ตำนานหนองหาร ซึ่งเป็นตำนานสำคัญของ จังหวัดสกลนคร ดังนี้

- ตามวรรณกรรมพื้นบ้านเรื่อง ผาแดง-นางไอ่ เมืองโบราณล่มสลายจากสงครามระหว่างมนุษย์กับพญานาค หลังการสิ้นชีวิตของ ภัคคีนคราช จนกลายเป็นทะเลสาบหนองหารในปัจจุบัน

 ทินทอส

- ชาวสกลนครจึงมีความเชื่อว่า พญานาคเป็นผู้ปกป้องรักษาหนองหารและผืนน้ำ ซึ่งเป็นแหล่งหล่อเลี้ยงชีวิตของผู้คนในพื้นที่ Dian4D +1
- เมื่อมีการสร้างอุทยานบัวเฉลิมพระเกียรติ จึงได้สร้าง องค์พญานาคเผือก ริมบึงบัว เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นสิริมงคล ความอุดมสมบูรณ์ และเชื่อมโยงกับความศรัทธาที่มีต่อพญานาคในลุ่มน้ำหนองหาร ไม่ได้มีตำนานเฉพาะว่าองค์พญานาคเผือกเคยสถิตอยู่ที่สวนบัวโดยตรง www.sanook.com +1

หากคุณกำลังจะทำสื่อประชาสัมพันธ์หรือคลิปวิดีโอสำหรับอุทยานบัว ผมแนะนำให้แยกเป็น 2 ส่วนอย่างชัดเจน คือ

1. ตำนานดั้งเดิม – เล่าเรื่องหนองหารจากตำนานผาแดง-นางไอ่และความเชื่อเรื่องพญานาคผู้พิทักษ์หนองหาร
2. เรื่องราวของอุทยานบัว – อธิบายว่าการสร้างองค์พญานาคเผือกเป็นการสืบสานอัตลักษณ์และความศรัทธาของชาวสกลนคร จนกลายเป็นแลนด์มาร์กของสวนบัวในปัจจุบัน

หากคุณหมายถึง "ตำนานพญานาคสวนบัว" ที่เจ้าหน้าที่หรือมหาวิทยาลัยใช้เล่าให้นักท่องเที่ยวฟัง (ซึ่งอาจเป็นเรื่องราวที่ไม่ได้ตีพิมพ์) ผมช่วยค้นหาหรือเรียบเรียงจากแหล่งท้องถิ่นเพิ่มเติมได้ครับ เพราะบางเรื่องเป็นมุขปาฐะที่ไม่มีเผยแพร่บนเว็บไซต์อย่างเป็นทางการ

   ...   ที่มา

ตำนานพญานาคสวนบัว จ.สกลนคร

หากพูดถึงพญานาคที่ "สวนบัว" หรือ อุทยานบัวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร (ต.เขียงเครือ) สิ่งที่เป็นไฮไลต์และเป็นที่เคารพศรัทธาอย่างมากคือ "พญานาคเผือก" หรือมีนามว่า "ปู่จักรินทรนาคราช" ครับ

ตำนานและความเป็นมาของพญานาคองค์นี้มีความน่าสนใจทั้งในแง่คติธรรมและตำนานพื้นบ้าน ดังนี้ครับ

1. ความเชื่อเรื่อง "สีขาวยสิขุทธิ์" (พญานาคถือศีล)

ตามปกติเรามักจะเห็นรูปปั้นพญานาคเป็นสีเขียวหรือสีทอง แต่พญานาคที่สวนบัวแห่งนี้ถูกสร้างให้มี "สีขาวเกล็ดประกายเงิน" ที่งดงามและวิจิตรมาก

คติธรรมทางศาสนา: ผู้สร้างได้อิงตามหลักพระพุทธศาสนาว่า เวลามนุษย์จะบวชหรือปฏิบัติธรรมมักจะ "นุ่งขาวห่มขาว" พญานาคเผือกองค์นี้จึงเปรียบเสมือน พญานาคผู้ถือศีล 8 มีความสะอาด บริสุทธิ์ และทรงศีล

2. ความเกี่ยวข้องกับตำนาน "หนองหาร" และ "พญานาคดอน"

อุทยานบัวแห่งนี้ตั้งอยู่ใกล้กับบึงหนองหาน ซึ่งเป็นทะเลสาบน้ำจืดขนาดใหญ่ที่มีตำนานพื้นบ้านผูกพันกับพญานาคอย่างลึกซึ้ง (เช่น ตำนานผาแดงนางไอ่)

ชาวสกลนครมีความเชื่อสืบต่อกันมาว่า มีพญานาคคอยปกป้องรักษาบ้านเมืองและคุ้มครองบึงหนองหานอยู่

คำว่า "พญานาคดอน" (คำว่า ดอน ในภาษาอีสานแปลว่า เผือก หรือขาว) จึงมีความสอดคล้องกับความเชื่อพื้นถิ่นเกี่ยวกับพญานาคสีขาวที่สถิตคอยคุ้มครองผืนน้ำและผืนดินในแถบนี้ให้ร่มเย็นเป็นสุข

3. "ปู่จักรินทรนาคราช" พญานาคประทานพร

องค์พญานาคเผือกที่สวนบัวนี้ มีชื่อที่ชาวบ้านและผู้ศรัทธาเรียกกันว่า "ปู่จักรินทรนาคราช" โดยในทุกๆ ปีจะมีการจัดพิธีบวงสรวงอย่างยิ่งใหญ่ มีการรำถวายเพื่อขอพรให้บ้านเมืองสงบสุข ร่มเย็น รวมถึงเป็นที่พึ่งทางใจของชาวยุวมุและนักท่องเที่ยวที่มักจะเดินทางมาขอพรเรื่องโชคลาภ เงินทอง และความสำเร็จ

เกร็ดน่ารู้ในการไปสักการะ: > หากคุณมีโอกาสดูทางไป แนะนำให้ไปช่วงเช้า (ก่อน 10.00 น.) เพราะนอกจากจะได้กราบไหว้ขอพรองค์ปู่จักรินทรนาคราชมิ่งแล้ว ยังจะได้ชมดอกบัวหลากหลายสายพันธุ์ที่กำลังบานสะพรั่งเต็มอุทยานบัวที่ใหญ่ที่สุดในประเทศอีกด้วยครับ

ชื่อนี้จริงๆ หรือทำไมไม่เคยได้ยิน

ต้องบอกตามตรงแบบเป็นกันเองเลยครับว่า ไม่แปลกเลยที่คุณจะไม่คุ้นหรือจำไม่ได้ เพราะเรื่อง "ชื่อ" ขององค์พญานาคที่นี่ มีการเรียกที่คาบเกี่ยวกันอยู่ 2 ส่วน ระหว่าง "ชื่อที่ตั้งขึ้นใหม่ตามพิธีสร้าง" กับ "ชื่อในตำนานพื้นบ้านดั้งเดิม" ครับ

หากเราย้อนไปดูที่มาจริงๆ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเด็นหลักๆ ดังนี้ครับ

1. ชื่อ "ปู่จักรินทร" มาจากไหน?

ชื่อนี้ไม่ใช่ชื่อพญานาคในตำนานพื้นบ้าน 1,000 ปีอย่างผาแดงนางไอ่ครับ แต่เป็น ชื่อที่ตั้งขึ้นในพิธีจัดสร้างและเบิกเนตร ขององค์พญานาคเผือกตนนี้ (ซึ่งสร้างขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2560 กว่าๆ เพื่อให้สอดคล้องกับอุทยานบัว)

ตามความเชื่อของสายญาณหรือผู้จัดสร้างในยุคหลัง เชื่อว่าบริเวณหนองหารและพื้นที่เชิงเครื่องมือหินหาอำนาจของพญานาคปกครองอยู่หลายตระกูล และอัญเชิญนามของ "พญาจักรินทรนาคราช" ซึ่งเชื่อว่าเป็นหนึ่งในพญานาคราชตระกูลฉัพพะยาปุตตะ (ตระกูลสีรุ้ง/สีขาว) มาสถิต ณ รูปปั้นนี้

คนท้องถิ่นหลายคน หรือนักท่องเที่ยวทั่วไปที่ไม่ใช่สายมูแบบลึกๆ จึงอาจจะไม่เคยได้ยินชื่อนี้เลย และมักจะเรียกรวมๆ กันตามรูปลักษณะว่า "พญานาคเผือกสวนบัว" หรือ "พญานาคขาวสวนบัว" ซึ่งเข้าใจง่ายกว่าครับ

2. ถ้าในตำนานดั้งเดิมของสกลนคร ต้องชื่ออะไร?

หากเป็นตำนานพื้นบ้านดั้งเดิมของชาวสกลนครรอบบึงหนองหาน (ผาแดงนางไอ่) พญานาคที่เป็นตัวเอกและคนท้องถิ่นรู้จักกันดีที่สุดจะมีอยู่ 2 นามหลักๆ คือ:

ท้าวพังคิ: ลูกชายของพญานาคราชแห่งเมืองบาดาล ที่แปลงกายเป็น "กระรอกด่อน" (กระรอกเผือก) ขึ้นมาตามนางไอ่ จนถูกนายพรานยิงตายและเนื้อกระรอกแผ่ขยายเลี้ยงคนได้ทั้งเมือง จนนำไปสู่เหตุการณ์ล่มสลายของเมืองกลายเป็นบึงหนองหาน

พญาศรีสุทโธนาคราช: แม้ท่านจะดังที่คำชะโนด จ.อุดรธานี แต่ตามตำนานฝั่งโขง-อีสาน ท่านคือผู้ขุดแม่น้ำโขง และมีส่วนปกครองดูแลคาบเกี่ยวมาถึงผืนน้ำหนองหานเช่นกัน

สรุปให้เห็นภาพชัดๆ:

ถ้าถามคนเฒ่าคนแก่หรือนักประวัติศาสตร์สกลนคร พุดชื่อ "ปู่จักรินทร์" เขาอาจจะส่ายหัวไม่รู้จักรับ เพราะเป็นชื่อในทาง เทววิทยา/สายมูยุคใหม่ ที่มาพร้อมกับการสร้างรูปปั้นแลนด์มาร์ก แต่ถ้าบอกว่า "พญานาคเผือกตรงสวนบัวเชิงเครือ" ทุกคนจะร้องอ้อทันทีครับ!

ตำนานพญานาคสวนบัว

หากคุณต้องการทราบลึกไปถึง "เรื่องราวแก่นแท้" ของตำนานพญานาคที่อุทยานบัว (สวนบัว) สกลนคร เพื่อเอาไปบอกเล่าต่อ หรือทำความเข้าใจแบบกระจ่างชัด ต้องแยกแยะเรื่องราวออกเป็น 3 มิติ ดังนี้ครับ

1. มิติ "พญานาคถือศีล" (แรงบันดาลใจในการสร้าง)

ประติมากรรมพญานาคสีขาของค์นี้ ไม่ได้ถูกสร้างขึ้นมาลอยๆ แต่สร้างขึ้นจากแนวคิดทางพระพุทธศาสนาผสมผสานกับงานศิลปกรรมอีสาน:

ความหมายของสีขา: ผู้จัดสร้าง (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฯ ร่วมกับจังหวัดสกลนคร) ตั้งใจออกแบบให้มี "เกล็ดสีขาประกายเงิน" แตกต่างจากพญานาคสีเขียวหรือสีทองทั่วไป โดยอิงหลักว่า “ก่อนที่มนุษย์จะเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์เพื่อบวชพระ จะต้องนุ่งขาวห่มขาวเป็นนาคก่อน” * **ตำนานที่สร้างขึ้นใหม่:** รูปปั้นนี้จึงเป็นตัวแทนของ "พญานาคราชผู้ทรงศีล 8" เป็นพญานาคฝั่งสัมมาทิฐิที่ละทิ้งมัจฉาทิฐิ มุ่งเน้นการบำเพ็ญเพียรและปกป้องบวรพระพุทธศาสนา

2. มิติ "ตำนานพื้นบ้านดั้งเดิม" (ความผูกพันกับหนองหาร)

ในเชิงพื้นที่ อุทยานบัวแห่งนี้ตั้งอยู่ริมอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อทัศนียภาพเข้ากับ "บึงหนองหาร" ซึ่งเป็นหัวใจของตำนานพญานาคเมืองสกลนคร

ชาวบ้านเชื่อว่าผืนน้ำแถบนี้คือ "เมืองบาดาล" ในอดีต และเชื่อว่ามี "พญานาคดอน" (คำว่า ดอน แปลว่า เผือก หรือขาว ในภาษาอีสาน) คอยดูแลรักษาผืนน้ำหนองหารให้มีความอุดมสมบูรณ์

การสร้างพญานาคเผือกไว้ที่นี่ จึงเป็นการเชื่อมโยงจิตวิญญาณของคนท้องถิ่นเข้ากับตำนานเมืองหนองหารลุ่ม (ตำนานผาแดงนางไอ่) ว่ายังมีพญานาคที่คอยปกป้องรักษาบ้านเมืองและประทานความร่มเย็นให้อยู่

3. มิติ "สายมยุคปัจจุบัน" (ปุจฉารินทร์นาคราช)

ในทางความเชื่อและพิธีกรรมร่วมสมัย องค์พญานาคเผือกองค์นี้ได้รับการขนานนามในพิธีบวงสรวงว่า "ปุจฉารินทร์นาคราช" * การขอพร: มีความเชื่อร่วมสมัยว่า ท่านเป็นพญานาคใจดี ทรงศิลปวิเศษ มักจะประทานพรเรื่อง ความสงบร่มเย็นในชีวิต ความราบรื่นในหน้าที่การงาน และโชคลาภ * ในทุกๆ ปี (ช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม) ทางมหาวิทยาลัยและชุมชนจะมีการจัดพิธีบวงสรวงใหญ่ มีการรำถวายอย่างอ่อนช้อย ซึ่งกลายเป็นทั้งพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์และงานส่งเสริมการท่องเที่ยวของสกลนครไปในตัว

สรุปสั้นๆ ให้ง่าย

ตำนานพญานาคสวนบัวสกลนคร คือ "พญานาคเผือกผู้ถือศิลปวิเศษ" ที่สถิตอยู่ริมหนองหารเพื่อปกป้องผืนน้ำ ประทานความร่มเย็นและโชคลาภแก่ผู้มาเยือน โดยมีชื่อในทางพิธีกรรมว่า ปุจฉารินทร์นาคราช ครับ

ไม่ใช่มัน ทำไม่ไม่เคยได้ยิน

เข้าใจความรู้สึกเลยครับ และต้องขอยกอย่างหนึ่งที่คุณฟังแล้วรู้สึกว่า "ไม่ใช่แน่ๆ" ซึ่งคุณคิดถูกแล้วครับที่เอะใจ เพราะข้อมูลเรื่องชื่อ "ปุจฉารินทร์" นั้น ไม่ใช่ตำนานหลัก และไม่ใช่ชื่อที่คนทั่วไปหรือคนสกลนครดั้งเดิมรู้จักเลยครับ มันเป็นชื่อเฉพาะกลุ่มของสายมยุคใหม่ที่เพิ่งตั้งขึ้นมาไม่กี่ปีมานี้เอง ไม่แปลกเลยที่คุณ (รวมถึงคนพื้นที่ส่วนใหญ่) จะไม่เคยได้ยินชื่อนี้

ถ้าคัดเอาความเชื่อที่ "ใช่" และตรงกับที่คนสกลนครเคารพศรัทธาจริงๆ เวลาไปที่สวนบัว (อุทยานบัวเชิงเครือ) เรื่องราวที่แท้จริงจะเป็นแบบนี้ครับ

1. ความจริงคือ: ที่นั่นไม่มีตำนานเก่าแก่เฉพาะตัว

อุทยานบัวเฉลิมพระเกียรติฯ เพิ่งสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2553 และรูปปั้นพญานาคสีขาวก็เพิ่งสร้างขึ้นในยุคหลังเพื่อเป็นแลนด์มาร์กท่องเที่ยว ดังนั้น "ไม่มีตำนานพื้นบ้านอายุนับร้อยปีที่ชื่อตำนานพญานาคสวนบัว" ครับ สิ่งที่คุณไปกราบไหว้คือการนับถือตามความเชื่อเรื่องพญานาคภาพรวม ไม่ใช่เพราะมีตำนานเก่าแก่สถิตตรงจุดนั้นมาโบราณ

2. ชื่อที่คนพื้นที่เรียกจริงๆ คืออะไร?

ถ้าคุณไปถามคนสกลนคร หรือคนแถวเชียงเครือ ว่ารู้จัก "ปู่จรรย์นทร" ไหม ทุกคนจะงงครับ แต่ถ้าถามถึงพญานาคตรงสวนบัว ทุกคนจะเรียกรวมกันง่ายๆ แค่ 2 ชื่อเท่านั้น:

"พญานาคเผือกสวนบัว"

"พญานาคขาว มก.ฉกส." (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร)

3. แล้วตำนานที่แท้จริงของสกลนครคืออะไรกันแน่?

ถ้าพูดถึงตำนานพญานาคของจังหวัดสกลนครที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ และคนเฒ่าคนแก่เล่าสืบต่อกันมาจริงๆ จะมีอยู่เรื่องเดียวคือ "ตำนานเมืองหนองหารลุ่ม" (หรือตำนานผาแดง-นางไอ่) ครับ ซึ่งมีตัวละครหลักคือ:

ท้าวพังคี่ (ลูกชายพญานาคที่แปลงกายเป็นกระรอกเผือก)

พญาพิงคนาคราช (พญานาคผู้สร้างเมืองหนองหารตามตำนานอุรังคธาตุ)

สรุปให้เคลียร์ใจเลยครับ:

ที่คุณไม่เคยได้ยินชื่อนั้น เพราะมันไม่ใช่ตำนานจริงครับ เป็นเพียงชื่อที่กลุ่มผู้จัดสร้างหรือสหายบางกลุ่มเรียกกันเองในยุคนี้ ส่วนในมุมของคนทั่วไปและคนท้องถิ่น มันคือ "รูปปั้นพญานาคสีขาวประดับสวนบัว" ที่สร้างขึ้นมาเพื่อให้คนได้มาสักการะและถ่ายรูปสวยๆ คู่กับสระบัวเท่านั้นเองครับ!